

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР
СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ

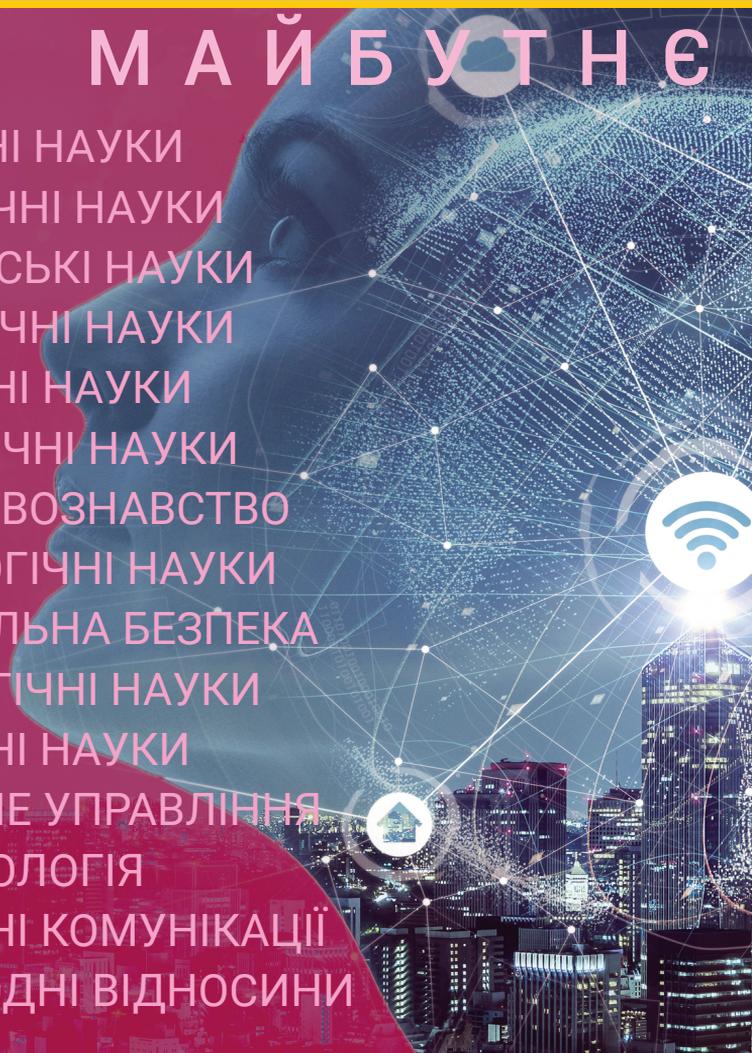
V ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ГЛОБАЛЬНИЙ СВІТ І УКРАЇНА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПОШУК ВІДПОВІДЕЙ

28 листопада 2025 р., м. Харків, Україна

С М А Й Б У Т Н Ї Є

У ІСТОРИЧНІ НАУКИ
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ
Ч ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ
ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ
А ЮРИДИЧНІ НАУКИ
С ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ
МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО
Н ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ
І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА
СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ
С ПОЛІТИЧНІ НАУКИ
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
Т КУЛЬТУРОЛОГІЯ
Б СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ
ХАРКІВСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПОЛІТОЛОГІВ

**ГЛОБАЛЬНИЙ СВІТ І УКРАЇНА:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПОШУК
ВІДПОВІДЕЙ**

Матеріали
V Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Харків, 28 листопада 2025 р.)

Харків
«Право»
2025

Секція: Мистецтвознавство

Гузь А. В.,

викладач факультету музичного
мистецтва і хореографії,
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ СВІТУ

Реалії сьогодення свідчать про те, що сучасний світ знаходиться в стані глибинних змін. Трансформаційні процеси, що відбуваються в інформаційному, політичному й економічному просторі, мають суттєвий вплив на освітню та культурну його складові. Зокрема, глобалізація, стрімке поширення цифрових технологій, зростання міжкультурних комунікацій, а також виклики, пов'язані з воєнними конфліктами, міграцією та зміною культурного ландшафту формують нову реальність, у якій існує загроза втратити культурну ідентичність та самобутність. Однак, з іншого боку, ці трансформації можуть бути стимулом для розвитку та модернізації мистецької освіти. У цьому контексті мистецька освіта України набуває особливого значення як засіб збереження української ідентичності, розвитку творчого потенціалу особистості та інтеграції держави у світовий культурний простір.

Коротко окреслимо вагомі фактори та тенденції сучасної мистецької освіти України.

Глобалізація. Серед глобальних трендів розвитку мистецької освіти в Україні варто зазначити появу нової моделі культурної взаємодії, де пріоритетними стають відкритість і мобільність. За переконанням Ж. Денисюк, «глобалізація дає змогу доступніше ознайомлюватися з різними культурами та їх традиціями, що стимулює популяризацію мистецтва та його розвиток. Також зростає значення міжкультурної комунікації, що сприяє обміну досвідом і знаннями в галузі мистецтва» [1, с. 26]. Науковиця підкреслює, що саме розвиток глобалізації вплинув на появу таких нових тенденцій мистецької освіти, як інтернаціоналізація, міжкультурність і міжкультуралізм, що вже мають відображення в навчальних програмах багатьох мистецьких шкіл та університетів.

Цифровізація. Мистецька освіта зазнала суттєвих структурних змін внаслідок розвитку медіамистецтва, цифрових технологій. Сьогодні є тенденція значного зростання ролі цифрового живопису, 3D-графіки, геймдизайну, електронної музики тощо. Навчальні заклади активно створюють медіалабораторії та цифрові архіви. З інших переваг цифровізації мистецької освіти варто наголосити на тому, що вона розширила горизонт можливостей творчого самовираження митця, а також створила умови для трансляції на світовій культурній арені самобутніх продуктів українського мистецтва його авторами.

Традиційність та інноваційність. Особливістю української мистецької освіти є базування на давніх традиціях та вибудованій системі початкової, передвищої та вищої мистецької освіти. Сильні академічні школи з опорою на національні традиції у хоровому, музичному, театральному та хореографічному мистецтвах складають її унікальність. Останнє десятиріччя Україна активно інтегрується в європейський культурний простір, що зумовило появу новітніх мистецьких течій та новаторства. Наслідком цього стає зростання інтересу до української культури та мистецтва у світі.

Джерелом новаторства виступають не лише соціокультурні зміни, а й зміни у внутрішньому світі митця, що відображаються в його індивідуальній творчості.

На думку В. Бистрякової, А. Осадчої та О. Пільгук, інноваційність у мистецтві виражається через привнесення у традиційне чогось нового та розповсюдження цього нового у творчості представників певної мистецької школи або стилю. На їхню думку, інноваціями є порушення усталених стереотипів, художніх прийомів, художньої мови, зміна звичних традицій тощо. «При цьому може виникнути парадоксальне для інновації повернення до тих культурних шарів, які передували цим звичним традиціям. Саме за рахунок вказаного інновації в мистецтві кардинально відрізняються від нововведень, скажімо, у техніці, де повернення до архаїки не може вважатися інноваційним розвитком», – зазначають науковиці [2, с. 196]. Тож стає зрозумілим очевидний зв'язок традиційності та інноваційності в мистецькій освіті. Адже кожна традиція колись сприймалася як інновація і навпаки – сьогоднішня інновація може стати в майбутньому досить традиційним явищем.

Підсумовуючи вищезазначене, зауважимо наступне:

війна та суспільні трансформації активізують потребу збереження культурної ідентичності;

цифровізація посилює розповсюдження дистанційного навчання та залучення мистецьких закладів до міжнародних програм підтримки, а студенти – до участі в міжнародних проєктах;

глобалізація розширює кордони для інтеркультурного діалогу та міжнародного партнерства, участі українських студентів у міжнародних стажуваннях, фестивалях та освітніх програмах;

взаємозв'язок традиційності з інноваційності створюють баланс між застосуванням новітніх прийомів і методів викладання та слідуванням традиційним цінностям у мистецькій освітній галузі України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Денисюк Ж. З. Мистецька освіта в умовах глобалізації та культурних трансформацій сучасності. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2023. №1. С. 23–28. DOI: 10.32461/2226–3209.1.2023.277628.

2. Бистрякова В., Осадча А., Пільгук О. Інновації та технології в сучасному мистецтві. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2017. Вип. 32. С. 189–199.

Демура А. А.,
аспірантка кафедри кінознавства,
Київський національний університет
театру, кіно і телебачення
ім. І. К. Карпенка-Карого

ВІД «СМЕРТІ АВТОРА» ДО «АВТОРА ЯК СВІДКА»

У 1967 році Ролан Барт опублікував есе «Смерть автора», яке стало програмним для структуралістської та постструктуралістської думки і було спрямоване проти традиційної моделі літературної критики. Головна теза Р. Барта полягала в тому, що автор більше не постає єдиним джерелом сенсу: текст набуває значення у взаємодії з читачем, який перетворюється на активного співтворця смислу [2]. Ця концепція відкрила можливість для розуміння тексту як автономного утворення, незалежного від намірів і біографії автора. Слова, образи і наративи існують у просторі культури та мови, і саме цей простір, а не особистість автора, продукує значення.

Цей концепт мав великий вплив на літературознавство і кінотеорію, оскільки він зруйнував уявлення про мистецтво як про прозору комунікацію

Секція: Юридичні науки

Петруха М. О.

Відповідальність за порушення валютного законодавства. 44

Сухацька І. Ю., Єфімова І. В.

Особливості призначення товарознавчих експертиз
у кримінальних провадженнях..... 47

Турченко О. Г.

Співробітництво України та Європолу у боротьбі зі злочинністю 50

Секція: Педагогічні науки

Білик В. В.

Переваги та недоліки використання цифрових ресурсів у процесі
навчання німецької мови 54

Білоус А. В.

Роль соціального навчання у формуванні комунікативної
компетентності учнів старшої школи на уроках німецької мови. 57

Войналович О. О.

Глобалізація як чинник впливу на розвиток освіти. 59

Зайченко А. С.

Когнітивні та соціальні аспекти діалогічної взаємодії в навчанні 62

Котляренко С. В.

Інтерактивні методи як інструмент підвищення ефективності
викладання філологічних дисциплін..... 64

Lechner I. G., Huszti I. I.

The use of digital technologies in e-learning in higher education 67

Штена Л. Г.

Використання інноваційних тренажерів, бізбордів і логопедичних
ігор у розвитку дрібної моторики та мовленнєвих процесів.. 70

Секція: Мистецтвознавство

Гузь А. В.

Мистецька освіта України в контексті сучасних глобальних
перетворень світу..... 73

Демура А. А.

Від «смерті автора» до «автора як свідка»..... 75

Секція: Соціологічні науки

Горпинич О. В., Бурдун Я. В.

Автоматизація та зникнення професій: соціологічний погляд
на виклики майбутнього. 79